

ניצוץ אחד

בה"י
פרשת שלח תשפ"ו

ניצוצי אור ופרפראות יקרות משיעורי מורנו
הגה"ח ר' דניאל חיים אלתר שליט"א
ראש ישיבת 'פני מנחם' בעיה"ק ירושלים תובב"א

יו"ל בסיוע הנגיד הרבני המפואר
הרה"ח ר' מאיר מלניק ומשפ' שיחי
ברוקלין - ניו יורק

שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים
(במדבר יג, ב)

רזא דאחד
שיחות ודרשות

עבודת ה' דווקא מתוך קושי ונסיון

הנסכים באים אחר עונש המרגלים

בפרשתנו, מיד לאחר ענין המרגלים, נאמר (סו, ט) 'דבר אל בני ישראל וגו' כי תבואו אל ארץ מושבותיכם וגו' ויין לנסך רביעית ההין. ופירש רש"י ענין סמיכות מצות נסכים לענין המרגלים, שהיה זה חיזוק לישראל אחר הגזירה שנגזרה עליהם: 'בישר להם שיכנסו לארץ'. וכן כתבו בפירוש בעלי ה'תוספות' על התורה, 'למה נסמכה פרשה זו לפרשת מרגלים, לפי כששמעו ישראל גזירתו של הקב"ה, אמרו אוי לנו, כי לעולם לא ניכנס לארץ וכו'. אמר להם הקב"ה, לאחר ארבעים שנה בוודאי תבואו אל הארץ' [ועי' באבן עזרא מה שביאר עוד בסמיכות ענייני הפרשה].

רמז נאה הביא הגאון רבי ישעיה מושקאט זצ"ל אב"ד פראגה (ראשי שנים שלט ד"ה עין) על מה שאנו אומרים בתפילת מוסף של שבת 'צוית פירושיה עם סדורי נסכיה', שהקב"ה 'צויה' עליהם 'לפרוש' מארץ ישראל, שלא יזכו להיכנס, אך בד בבד 'סידר' להם מצות נסכים, כדי לחזק דעתם ורוחם. אולם יש לדקדק, וכי מצינו 'חוטא נשכר', שדווקא בגלל שחטאו ודיברו בגנות ארץ ישראל, זכו וקיבלו מתנה טובה בדמות נסכי הקרבנות.

ובכלל יש להבין, הרי על הבאת הנסכים עם קרבן התמיד, כבר נצטוו ישראל בפרשת תצוה (פסוק כט, ט) וכל דיני הקרבנות שייכים לחומה ויקרא שהוא 'תורת כהנים' ומה עניינם לפרשתנו. וכבר העיר בזה הרה"ק מפליץ זצ"ל בספרו 'שפתי צדיק' (שלט אות לב-ט).

לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן

ויובן בהקדם המבואר בספרים הקדושים (ליקוטי מוה"ר להר"ק בעל המעלות ריש פסחא: מנחם מ"ן להר"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב פסחא: ועי' קצן לדור פסחא: ועוד) כי המרגלים שהיו בני דור דעה, כל כוונתם שלא יכנסו ישראל לארץ היתה, לפי שראו בארץ עבודת חרישה וזריעה והתעסקות בענייני גשמיות, והבינו בדעתם שבארץ ישראל כבר יפסק המן ויצטרכו לעבודת האדמה, על כן העדיפו להישאר במדבר תחת כנפי השכינה, מוקפים בענני הכבוד, אוכלים את ה'מ'ן' לחם שמלאכי השרת אוכלים אותו' (יומא טז, א) ושותים מים סגוליים מבארה של מרים, שיש בהם כל הטעמים שבעולם (מכילתא פ"ר יתר, פסוק ויחד יתרו: ועי' שפתי צדיק סוף פסוק א' מ"א), וכל זה בבחינת 'מעין עולם הבא'. ושוב לא יצטרכו לבוא לארץ נושבת ולהתנסות בנסיונות של 'חורש בשעת חרישה וזורע בשעת זריעה, ותורה מה תהא עליה' (ברכות לב, א) ויוכלו ללמוד את התורה ללא שום מניעות, כמאמר חז"ל (תנחומא בשלח כ) 'לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן'.

אבל לא כן היה רצון ה' יתברך, וכך ראינו כבר בשעת מתן תורה. שמחד גיסא, התורה הקדושה ועשרת הדברות ניתנים במעמד הר סיני לדור דעה, בעלי השגות ומדרגות גבוהות ועצומות, והם זוכים לראות מחזה אלוקים ממש, ככתוב (דברים לב, א) 'אתה הראת לדעת'. ונפתחו להם שמי שמים, והראו באצבע זה א-ל, וה' יתברך רוממם מכל מ"ט שערי טומאה לפסגות הררי א-ל של קדושה וטהרה, לגלות להם 'סודות התורה'. אבל מאידך גיסא, כשנתן להם את התורה, צויה עליהם בתוך אותם עשרת הדברות, דברים יסודיים ופשוטים כגזילה ורציחה וכדומה, ובזה נתקיים בהם (פסוק טו, ח) 'ויתיצבו בתחתית ההר' - בבחינה נמוכה ופשוטה. ושיילוב זה בא ללמד ולהורות, כי עיקר ענין נתינת התורה על הארץ לבני אדם קרוצי חומר, הוא דווקא כדי לעבוד את ה' בתוך ענייני העולם החומריים, בהחלפת פרה בחומר ובשאר ענייני ארציות ולא רק במצוות שמימיות כיאנכי ויולא יהיה לך'.

[ובדרך צחות יש לומר שלכך הוצרכו לכפיה: אחר שכבר אמרו 'נעשה ונשמע', וכקושיית התוספות הנודעת (פסח פ"ה ד"ה כ"ה), אלא שאכן מצינו קיבלו עבודת ה' רמה ונשגבת של סודות פנימיות התורה וכל כיצא בזה, אך לא רצו להתעסק במצוות 'קלות' של זריעה

עכשיו מה הוא, צדיק, איני דן את האדם אלא בשעתו. על כן הזכיר כאן ששלחם משה ממדבר פארן, כי ממדבר פארן למדנו על פי ה' לדון את האדם על פי אותה שעה, ומכאן זה נידונו על פי מעשיהם שבאותה השעה, שכשרים היו.

אלה שמות האנשים

(במדבר יג, ז)

אלו שלא השתנו

וכי מה בא זה ללמדנו, והרי בתחילה כבר פתח ואמר (פסוק ד) 'ואלה שמותם', ולמה כפל שנית לומר אלה שמות האנשים.

אלא, מפרש האבן עזרא' לפי פשוטו של מקרא, כי הרי מיד בסמוך להושיע קרא ואמר 'ויקרא משה להושיע בן נון יהושע'. לכך הקדים ואמר כי בשאר המרגלים אלה שמותם, ללא שינוי. כך היה שמם וכך נותר.

ויקרא משה להושיע בן נון

יהושע (במדבר יג, ז)

ויקרא משה להושיע וגו' - הספלה עליו י-ה וישיען מעמם מרגלים

היו"ד שנשמטה

ידועים דברי התרגום יונתן, 'וכד חמי משה ענוותנותיה, קרא משה להושיע בר נון, יהושע', וכבר נלאו כל חכמי לב לבאר מה ענין ענוה לשינוי השם, ומדוע דוקא בהוספת האות יו"ד.

ביאור נפלא הגיד בזה האוהב ישראל זצ"ל (ספר כי תשא), על פי דברי האור החיים הקדוש (פסוק לה, כט), שהקב"ה צוה את משה לכתוב 'והאיש משה עניו מאד' (במדבר יב, א), אולם משה בענוותנותו לא מלאו לבו לכתוב כן, אך מאחר שמצווה ועומד היה, כתבו למצער בלא יו"ד, ובשכר זאת זכה לקרני ההוד.

בזה פירש הכא האוהב ישראל, כי עתה כשראה את ענוותנותו של יהושע בן נון, מיהר להשלים את אותה היו"ד שנשמטה מתיבת 'עניו', והעניקה ליהושע בן נון.

ענוה יתירה על המדה

באופן אחר ביאר בעבודת ישראל, כי בעת שהתנבאו אלדד ומידד שמשה מת

שלח לך, לדעתך. אני איני מזהל לך. אם תראה שלח, לפי שזאל ישראל ואמרו 'שלחם אנשים לפנינו'

שלח לך לטובתך ולהנאתך

דברי רש"י כפי שנתבארו באברבנאל, כי הנה מצינו גבי אברהם אבינו שאמר לו הקב"ה 'לך לך מארצך' (בראשית יב, א), שיש בו במשמע 'להנאתך לטובתך' (רש"י טז, א). אך כאן מה טובה יש בזה, ולכן פירש רש"י 'לדעתך'. אך הקשה האברבנאל על פירוש זה, היכן מצינו שיצוה הקב"ה דבר, ויאמר 'אני איני מצוה לך. אם תרצה שלח'.

ויש מי שביאר כי אכן ודאי הולם אכן 'שלח לך' - לטובתך ולהנאתך. שכן בני ישראל באו ואמרו 'נשלחם אנשים לפנינו, ויחפרו לנו את הארץ' (דברים יב, כט), 'לנו' משמע לטובתנו. לכן בא הקב"ה והעמיד על דיוק הדברים, ואמר לו למשה רבינו, מה שאמרו 'לנו', אינו כן. כי לא תצא להם כל טובה מכך. אמנם כן, 'שלח לך', לטובתך ולהנאתך. כי עתה עצמך עשוי להרוויח מכך, שכן בגין כך משה רבינו האריך ימים עוד ארבעים שנה שהתעכבו במדבר (עי' רמב"ם נח"י ושר). לכן גם נתן הקב"ה את הדבר כרשות, לפי שיש בזה רעה אך גם טובה בעקיפין (תולדות חיים [נאמן קווי]).

על פי זה מובא לפרש מה שאמר משה רבינו ב'תפילה למשה' (תהלים יג, א) 'ימי שנותנו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה', והלא היו ימיו מאה ועשרים שנה. אלא שאכן מלכתחילה נקצבו לו שמונים שנה, וכיון שחטאו במרגלים ונגזר עליהם להתעכב במדבר עוד ארבעים שנה, האריכו ימיו של משה למאה ועשרים.

וישלח אתם משה ממדבר פארן

על פי ה' כלם אנשים (במדבר יג, א)

כלם אנשים - כל אנשים שנמקרא לשון חשיבות, ואותה שעה כשרים היו

ממדבר פארן למדנו

מהו 'וישלח אותם משה ממדבר פארן', וכי מאי נפקא מינה מהיכן שלחם. ומה עניינו להמשך הפסוק שכולם אנשים חשובים וכשרים היו באותה השעה.

אלא, כתב הגאון רבי יהודה אסאד זצ"ל [גלב"ע כ"ג בסיון תרכ"ו] (דברי מהרי"א), כי במדבר פארן ישב ישמעאל (בראשית כ"א, כ"א) ששמע הקב"ה אל קולו באשר הוא שם. ולא שת לבו לטענת המלאכים 'מי שעתידיים בניו להמית את בניך בצמא אתה מעלה לו באר, אלא אמר להם

עץ חיים הוא למרוקים ברו ונתוסביר מאושר

פרנס חודש סיון

נתם על ידי ידידינו הנכבדים, סתמכין דאורייתא ואיתנו גופייהו הוו צורבי סרבנן

ה"ה משפחת אברמצי'ק ה"יו

מעמודי התווך ומנצחיו המכובד ותומכיו

אשר נדבה להם אותם לעמוד לייסוד הספלה הנדול הזה, חברות הטוב לבוד מורנו רבי שלמה ונחמיה על כל השיעורים המיון בסדרן בכל מקצועות התורה

וכותב הפצה התורה והחסידות הנעזר להם לראות ביה ויחללה בכל מעשי ידיהם, שפע רב יסיר, אידוש נוח מכל יוצא, בבית נטא ונורא סמליא, וקצ' טוב וחסד ירדוים כי חסידים

מברכין למשמר היוצא

עם סיום תקופת פעילותו של הר' פינחס בורגנשטיין ה"ו למען מוכן 'אור חדש'

הנהלת המכון משגרת את ברכתה בואת

ומאוהלת לו הצלחה בהמשך דרכו הטובה בכל אשר יפנה.

בברכה: ישראל מוזסון, בשם כלל חברי הנהלת 'אור חדש'

ויהושע מכניס את ישראל לארץ (לעיל יא, כח וברש"י), שמע יהושע ובענוותנותו לא חש לשמע כבודו, אלא נתקנא לכבוד רבו 'ויאמר, אדוני משה כלאם'. ראה משה רבינו כי כן, וחשש שמא מתוך ענוותנותו היתירה עלול הוא לחבור אל המרגלים בעצתם להניא את בני ישראל מהיכנס אל הארץ, במטרה להאריך את ימי חייו והנהגתו של משה. על כן קרא שמו 'יהושע', שהתפלל עליו י-ה יושיעך מעצת מרגלים. אף שעניו אתה, 'בני, אל תלך בדרך אתם, מנע רגלך מנתיבתם' (פי משלי א, טו).

ממדבר צן עד רחב לבא חמת

(במדבר יג, כא)

לברוח מן הצידה

רמז לעבודת ה' מצא כאן הרה"ק רבי מאיר'ל מאפטא זצ"ל (אור לשמים ד"ס ויעל), כי 'צין' הוא מלשון צינה, קרירות, ו'חמת' רומז על חמימות. זו העבודה המוטלת על האדם, לפנות מן הקרירות והעצלות אל החמימות וההתלהבות בעבודת ה'.

פאנו אל הארץ אשר שלחננו
ונם זבת חלב ודבש הוא וזה פריה. אפם
כי עז העם הישב פארץ (במדבר יג, כו-כח)

זבת חלב ודבש הוא – כל דבר שקר שאין אומרים זו קלת
אמת נחמלתו, אין מתקיים נסופו

הכל בכלל דיבה רעה

מבאר ה'כתב סופר' זצ"ל, אל תטעה לחשוב כי
חלק האמת שבדברים נאמר לשם שמים. לא כי

דוא דאחד - המשך מעמוד א

נשא סלקין בגווה בנגב, בלבא עצלא, כמאן דאשתדל במגנא,
בנגיבו, דחשיב דלית בה אגר, חמי דהא עותרא דהאי עלמא אביד
בגינה, חשיב דכלא הוא בנגב' [בני אדם עולים בתוכה בנגב, היינו בלב עצל, כמי שמשתדל
בחנם, ביבשות, שחושב שאין בה שר, והוא רואה שעושר עולם הזה איבד בשבילה, וסבור שהפסיד
הכל ושהוא מנוגב וריק מכל].

והרי זה חזוק עצום לכל אדם העוסק בדברי תורה, שלפעמים מרגיש יובש וקושי
רב, הוא רוצה ומשתוקק לעלות בהר, אך מרגיש בעצמו בחינת 'נגב' - שמנוגב הוא
מן התורה וכל טובה, והוא נבוכ בדרכי החיים. ברם, מכאן אנו למדים כי דווקא כך
היא דרכה של תורה, ללמוד מתוך קושי והסתר, עד שיזכה ויתקיים בו 'ויבוא עד
חברון', להתקרב ולהתחבר עם התורה.

לכל אחד חלק בתורה ועבודת ה'

מסופר על כ"ק אא"ז אדמו"ר האמרי אמת' זצ"ל, אשר אחיו אא"ז הרה"ק רבי
משה בצלאל הי"ד זצ"ל הסתופף בצילו כחסיד נאמן, והיתה לו 'חזקה' למלא כוסו
של האמרי אמת' בברכת המזון. באחת הפעמים כאשר נסע האמרי אמת' לשהות
באחוזתו של אחד הנגידים ממקורביו, הרהיב עוז בעל האכסניה ומילא בעצמו את
הכוס של ברכה כמעשה בעל-הבית נגיד בעמיו, וכאשר ניגש רבי משה בצלאל
לעשות כחזקתו, חלשה דעתו בראותו שכבר קדם לו בעל הבית בזכות זו.

כאשר אחיו רבינו האמרי אמת' זצ"ל הבחין בדבר, רצה להפסיק דעתו, ואמר לו
דבר יקר על מה שמצינו בגמרא (מנחות ק): 'כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה וכו'',
ודרשוהו מהפסוק (ויקרא יב, ח) 'זאת התורה לעולה ולחטאת ולאשם ולמלואים
ולזבח השלמים'. ודייק בזה, מדוע על נסכים לא קאמר כל העוסק בתורה כאילו
הקריב נסכים. אלא, לפי שבנסכים יש עצה אחרת שקבעו חז"ל (יומא עא) 'הרוצה
לנסך יין על גבי המזבח ימלא גרונו של תלמידי חכמים יין', וזאת, כדי להשאיר
'מקום' לאלה שאינם יכולים לעסוק בתורה, שגם הם תהיה להם שייכות לקרבות
[והיה בזה כמין רמז להפסיק דעתו, שיש להניח לאותו נגיד את יניקתו הרוחנית בהיותו ממלא גרונו
של תלמידי חכמים יין, בעוד שהוא, הרה"ק רבי משה בצלאל, עוסק בתורה כפשוטו ואינו צריך לדרגה
זו של 'כאילו הקריב נסכים']

ומעתה בין נבין למה פרשת נסכים קבעה מקומה כאן בחומש הפקודים, בסמוך
לפרשת המרגלים. שהרי הם רצו שלמות רוחנית צרופה ללא התעסקות בענייני
חומר, וכענין המעפילים אשר ביקשו לעלות השמימה בבת אחת בלי התעסקות
בענייני ארציות. ולכן נסכמה פרשה זו להודיע שאליבא דאמת לא ניתנה תורה
למלאכי השרת ואדרבה, חפץ ה' להביאנו לארץ ישראל ולעובדו שם מתוך עמל
ויגיעה בעבודות הארץ והמסתעף, לחרוש בשעת חרישה ולזרוע בשעת זריעה.

שמא תאמר, תורה מה תהא עליה, והלא ריבוי העסק בגשמיות מונע את האדם
מעבודת ה', על כן השמיענו את פרשת הנסכים, ללמדנו שגם אלו שאינם יכולים
לעסוק בתורה תמידין כסדרן, הרי יש להם תפקיד המיוחד להם, כל אדם באשר
הוא, והקב"ה חפץ גם בעובדי ארץ ואדמה, שעוסקים בישובו של עולם ובתיקונו,
ועושים נחת רוח לפניו בדרכם שלהם, איש תחת גפנו ותחת תאנתו בדרך התורה
והמצוות ודבקים בעבודת ה'.

ואכן מי שהוא בעל תורה, יתעלה ככל האפשר מענייני העולם, יעסוק בתורה ויקריב
בעצמו נסכים וקרבות בעבודתו התמה. אך מי שלא זכה לכך, יש לו אופן להקריב
נסכים, מתוך ההתעסקות בכרמי היין, על ידי היותו תמכין דאורייתא, המסייע
על ידי לומדי התורה ועובדי עבודה תמה לה', ועליו אמרו 'כאילו הקריב נסכים'.

ומכאן נדע לכל אדם, גם בן תורה, אשר מטבע הדברים מוכרח להתעסק זעיר שם
זעיר שם בענייני העולם - עליו לדעת שדבר זה אינו 'בדיעבד' אלא מטרה עיקרית.
יש בזה, להתעסק בגשמיות ולהגביה אותה עד רום, כתכלית נתינת התורה והמצוות.

יעזרנו הקב"ה להשיג מעלות רמות בעבודתו, מתוך
שפע והרחבה, לנו ולכל ישראל, כדי שנוכל לעובדו
מתוך ישוב הדעת והבנה ובתכלית הנכונה, אכ"י"ר.

(משכנז מנחם סימא כ"ג פ"ג שלח הפסוק)

ברכת מזל טוב

לידידנו הרה"ח ר' הערשי קרנביסר שליט"א, העומד לימינו להרבות פעלים לתורה
לרגל נישואיו בתו תח"י בשנת תשס"ז
עב"ג החתן המופלג פיהנס מנחם ח"ו בן הרה"ח ר' ישראל ביאלוסטוקי שליט"א
יהר"ש יצחק לבנון עדי עד, דורות ישרים מבורכים, מתוך רוב שפע נחת וחסד, ברכה ותצלחה לאויש"ט
בידידות ובהוקרה: ישראל מוזסון ואברהם מרדכי טאומן, בשם מכון 'אור חדש'

חרישה, דינים ומשפטים, מומן ושאר עניני עולם הזה. ולכן כפה עליהם הר
כגיגית, דייקא על אלו ה'תחתית', כי עיקר נחת רוח לפניו בקבלת התורה על ידי
בני ישראל, הוא דווקא עבודת האדם החומרי בתוך עניני החומריות.]

עיקר העבודה - בארץ ישראל, מתוך העסק בגשמיות

זה היה אפוא חטא המרגלים, שביקשו להשיג 'ארץ ישראל של מעלה' - כמו שיהיה
לעתיד לבוא, שיבואו על עננים ככנפי נשרים, ואף אילני סרק יוציאו ויצמיחו
גלוסקאות וכלי מילת (ספ"ה), בחינת 'גן עדן התחתון', כמו שהיה לאדם הראשון,
שמלאכי השרת היו צולין בשר ומצננין יין בשבילו (ספ"ה ע"ג). עולם של שלימות,
של עסק ברוחניות טהורה, ללא שום טרדות גשמיות, וללא טרדות היצר. ולכן
הוציאו דיבת ארץ ישראל רעה, כדי שלא יצטרכו לעמול בחרישה ובזריעה, לעזוב
חיי עולם ולהתעסק בחיי שעה.

ואמנם, אם כי המטרה היתה לשם שמים - לעבוד את ה' בשלוות הנפש ללא שום
מגיעות וטרדות גשמיות כלל, מכל מקום לא זו המטרה בבריאת האדם ובנתינת
התורה לבשר ודם, כי עדיין לא בא מועד להיותם בארץ ישראל של מעלה, אלא
רצונו של הקב"ה שיעבדוהו ויעשו רצונו מתוך קושי והתאמצות ודווקא מתוך חיים
גשמיים טבעיים, גם 'בתחתית' ההר.

ואכן, כבר בהיותם במצרים, נאמרו להם לישראל חמש לשונות של גאולה,
כדכתיב (שמות יג) 'והוצאתי אתכם וגו' והצלתי אתכם וגו' וגאלתי אתכם וגו' ולקחתי
אתכם' וגו', ולאחר מכן הוסיף הקב"ה והבטיח להם (ספ"ה ע"ה) 'והבאתי אתכם אל
הארץ'. והיינו, כי לאחר מתן תורה רצה הקב"ה שלא ישארו במדבר, כי אין תכלית
בעבודת ה' שמיימית לבדה, אלא רצה שימשיכו משם ויכנסו לארץ ישראל, ושם
יעבדו את ה' וילמדו את תורתו דווקא מתוך עבודה וקושי והתגברות להתקדש
כיהודי מתוך עניני העולם הזה.

הלבן המקיף את התכלת

ביסוד הדברים נבין גם את ענין ה'פתיל תכלת' שבציצית, בין חוטי הלבן (נפישתו
לכ"ן טו, לח). כי תכלת דומה לרקיע (ספ"ה) ועניינו רוחניות זכה, כולו טהור, ללא שמץ
חומריות וארציות, ואילו הלבן הוא ענין ה'גויל' המקיף את האותיות שבספר התורה,
והוא זה ש'בונה' את האות, שדווקא מתוכו היא ניכרת ונקראת. וזה מרמז על עבודת
ה' דווקא מתוך הגשמיות וההסתרות. והנה לא ציוה הקב"ה להטיל בציצית רק חוטי
תכלת בלב לבן, כי אין חפץ לה' בעבודה שכולה שמים ורוחניות כמלאכי השרת, אלא
ציוה להטיל חוטי לבן שהם ענייני הארציות המקיפים את החוט תכלת ומקשים על
השגת השמים, אבל דווקא כאשר יש לבן - נראה התכלת, כמו היקף הגויל שרק
בגינו ניכרת כל אות ואות בכתבה, ולכן הוא מעכב (מנחות כט: שכל אדם שאין טייל מוקף מלאכה רוחנית
פסולה. וכן נפסק בשרי' ד"ס פ"ג טו), כך חוט התכלת ניכר ועולה רק בהיותו מתוך חוטי הלבן,
המרמזים לחיים גשמיים בהאי עלמא.

ובזאת הודיענו הבורא כי אמנם צריך להשיג ענייני גבוה וחפצי שמים, אך דבר
זה לחוד - אינו שייך, יש להתעסק גם ב'לבן' - בכלל ענייני העולם, לעשות את
כולם כמצוות התורה ומתוך זה להתעלות עליו אחר עליו בענייני השמים.

דרך העליה בעבודת ה'

ומתורתו של כ"ק אא"ז אדמו"ר הישפת אמת' זצ"ל למדנו, בענין הפרשיות שבחומש
במדבר, שהן מלמדות כי גם דור דעה שהיו במדבר, באו עליהם גלי נסיונות בזה אחר
זה, וצריך האדם ללמוד מזה להתגבר ושוב להתגבר, כי שבע יפול צדיק וקם' (משלי כג).
והיינו כאמור שאי אפשר להחזיק ב'מוחין גדולות' בלבד, אלא הכרח להתעסק גם
ב'לבן' המקיף את התכלת, ורק כך מתעלים בעבודת ה' ונעשים באמת 'דור דעה'.
ואת זה רצה משה רבינו ללמד את המרגלים והורה להם בחכמתו (פי"א) 'עלו זה
בנגב ועליית את ההר' - כדי לעלות את ההר ולנצח את היצר הרע הנדמה לו
כהר גבוה (ספ"ה ע"ג), צריך לפעמים לעלות בבחינת 'נגב', כלומר, ללמוד מתוך קושי
ובהרגשה של יובש, כחש בעצמו שהוא 'נגוב ומנוגב'
מכל טובה. וכמאמר הזהר הקדוש בפרשתנו (מ"ק עק)
שדרש על התורה את הפסוק הזה 'ויעלו בנגב - בני

פרק אחד

משיעורי פרקי-אבות

נודעת להם, מה בא זה ללמד.

וביאר את הדברים על פי מדרש חז"ל על נח, שבתחילה נאמר (בראשית ט) 'נח איש צדיק תמים', ואחר כך נאמר (סו"ט) 'כי אותך ראיתי צדיק לפני ולא נאמר תמים'. ולמדו מזה חז"ל (ערוךין יח) שאומרים מקצת שבחו של אדם בפניו וכולו שלא בפניו. והשתא עולים דברי התנא כפתור ופרח. שפתח ואמר כי 'חביבין ישראל שנקראו בניו למקום', והוא אכן מחמת שנאמר בהם 'בנים אתם'. ומיד הוסיף, שלא רק שקראם בנים, אלא שאף 'נודעת להם' אותה החיבה. כלומר, שהודיעם כן. ואם כך הרי שיש עוד שבח יתר שלא אמר בפניהם, שאין אומרים כל שבחו של אדם בפניו. ומזה אותה המעלה היתרה? הוא שאמר הקב"ה למשה, שלא בפני ישראל, 'בני בכורי ישראל' (שמות ד, כט). שאינם סתם כבניו, אלא במעלת בן בכור.

אתם אפילו מזידין

עוד אפשר לפרש, על פי דאיתא מהמגיד מקווצניץ **זצ"ל** (מה שפיר קודש דא"ר רחל, וענינים שונים פירש לאות ה. ועי' שפירי לדיק, לאור כח) וכן מפורסם מהרבי ר' **בונם מפשיסחא זצ"ל** (עי' פני מנחם שש"פ חשני ד"ה בגלגל ויחזי) [ואיתא כן בשם הרבה צדיקים (עי' שפירי לדיק, לאור כח) בשם ה"ר הירש (וידע)] על הפסוק (ויקרא כו ב) 'אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם', שדרשו חז"ל (ר"ה סה), מדכתיב 'אתם' וקרינן 'אותם', למידרש 'אתם' אפילו שוגגין, 'אתם' אפילו מזידין, 'אתם' אפילו מוטעין. ואמר על כך המגיד, ומה אם במקום שנאמר 'אתם' אלא שנכתב בלא וי, קרינן 'אתם' אפילו שוגגין ומזידין ומוטעין, על אחת כמה וכמה באמרו 'בנים אתם לה' אלוקים', שגם הקרי וגם הכתיב הם 'אתם', שבדודאי הכוונה אפילו שוגגין ומזידין ומוטעין. שתמיד נשארים בבחינת בנים (עי' קידושין לו. ומה שכתב דא"ר סי' קצ"ד ורמב"ם יב"ב יבנחא מהרש"א ד"ה פ"א).

זהו שאמר התנא, כי עצם מה שנקראו 'בנים', מלמדנו חיבתם. אלא שחיבה יתרה יש להם בקריאתם בנים, במה שאמר 'בנים אתם'. שמתיבת 'אתם' דרשינן אפילו שוגגין ומזידין ומוטעין.

אם אין קמה, אין תורה (ג, יז)

מ"ח קניינים

דורשי רשומות פירשו בדרך רמז, שאם אין 'קמה', נוסריקון מ"ח קניינים' שהתורה נקנית בהם, שאינו משקיע את העמל הנדרש ומשיג את הקניינים הנדרשים, 'אין תורה', לא ישיג את התורה.

תקופות וגמטריאות, פרפראות לחכמה

(ג, יח)

גימטריא של אמת

אמר ההסב"ח מחנה אפרים' (סוף פרשת קהן), מה שהאריז"ל ושאר הצדיקים רומזים דברים בגימטריא, ולפעמים מוסיפים גם את ההכולל או את האותיות והנקודות. והיינו משום שהם רואים שפסוק זה קשור בשורשו אל סוד זה, וכדי להלביש את הדברים לאוני השומעים מטעמים את הדבר בגימטריא, כדרך המשל שהוא כדי לקרב את הרעיון לאוני השומעים. וזה מאמר הכתוב (במדבר כה ט) 'על כן יאמרו המושלים באו חשבון, כן' הוא בגימטריא 'סוד', ויעל כן, על הסודות יאמרו אלה שדורשים בדרך משל, 'באו חשבון', שמביאים את הדבר אל חשבון וגימטריא כדי שיתקבלו הדברים אצל השומעים.

[וגמא לדבר, בסוף פרשת בהעלותך, על הפסוק 'כי אשה כושיית לקח' (במדבר יב ב) כתב רש"י: 'כושיית, בגימטריא יפת מראה'. ובאמת 'כושיית' עולה גם כן בגימטריא 'מכוערת'. אלא שעצם הדבר נכון על פי האמת כפי שנגלה סוד ה' ליראיו, דיפת תואר היתה שהכל מודים ביפיה, ואחר כי כן רמזו את הדבר בגימטריא.]

מאין באת, ולאין אתה הולך ולפני מי אתה

עתיד לתן דין וחשבון (ג, א)

מי אתה?!

סיפור ידוע על אותו בנש"ק שהגיע למעונו של הרה"ק רבי מאיר מפרימישלן זצ"ל, ובהיותו יחסן רם מעלה עטוף היה שיראין של משי, וכך נכנס לפניו כולו אומר כבוד וחשיבות. כיון שראה אותו רבי מאיר פתח פיו בחכמה, מעשה בשומר היער שהיה לו כלב ששירת אותו נאמנה. כיון שהזקין הכלב, ושוב לא צלח למלאכתו, החליט השומר לשחרר את הכלב ליער. אך כלב זקן וחולה זה, איך יתגונן מפני החיות. אמר השומר, אעשה לו מלבוש שיגרום לכל חיותו יער לירא מפניו. היו לו לשומר היער עורות רבים של חיות שונות שצד במהלך השנים, לקח מעורותיהן ועשה מהם טלאי על גבי טלאי עד שתפר הכל לבגד אחד והלבישו.

למחרת ראו דרי היער בריה משונה חדשה מתהלכת ביניהם, שמעולם לא ראו כזאת. באו כולם אל האריה למען יפסוק מלך היער את דינו של האורח החדש שאין מי שמכירו. מה טיבו. שלח המלך את השועל הפיקח לבדוק אותו. הגיע השועל אל הכלב הזקן, ושאלו, מי אתה. ענה הכלב: ראה והבט, הלא מכוסה אני בעור של אריה. המשך השועל: זאת ראיתי, אבל מי אתה. המשך הכלב והיסב את תשומת לבו כי אף עטוף הוא בעור של דב. השועל בשלו: אך מי אתה. היה זה, ענה לו הכלב, הנה כפות ידיי כשל נמר הן. השועל לא אמר נואש, ולא הרפה: אבל מי אתה. כשגמר לפרט את כל מלבושיו אשר עטה, לא נותרה לו כל ברירה ויאמר: אני כלב זקן. צהל השועל וקרא בקול: אהה אכן, כך היה לך לומר מתחילה כי אינך אלא כלב זקן, ותו לו. כך אמר רבי מאיר' לאותו בנש"ק המתהדר חנם באיצטל לא לו. מי הם אבותיך, ואלו בגדים אתה לובש עבור כך, לא זה הענין. הדבר החשוב הוא, מי אתה בעצמך. מה אתה שוה. ואולי זהו שאמר התנא 'מאין באת', טוב שיש לך ייחוס מפואר. אבל 'לאן אתה הולך', ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון. מי ומה אתה עצמך.

שלושה שאכלו על שלחן אחד (ג, ג)

אין מסיחין בסעודה

רבים תמהים למה אמר 'שאכלו' לשון עבר, ולא נקט 'שאוכלים' בלשון הווה, כפי שאמר במשנה הקודמת 'שנים שיושבים' בלשון הווה.

כתב במדרש שמואל, שהרי קיימא לן (תפנית ה) 'אין מסיחין בסעודה שמא יקדים קנה לושט ויבא לידי סכנה', לכן אין נדרש תוך כדי אכילה שישוחחו בדברי תורה, רק כשפוסק מלאכול, או ידברו בלימוד. ואז הויא האכילה בלשון עבר.

חביבין ישראל שנקראו בנים למקום, חבה יתרה נודעת להם שנקראו בנים למקום

שנאמר 'בנים אתם לה' א-להיכם' (ג, יד)

מקצת שבחו בפניו

הקשה האור החיים' הקדוש בספרו 'חפץ ה' (פנת ספ"ט), מהי הכפילות של 'חביבין ישראל שנקראו בנים למקום, חיבה יתרה נודעת להם שנקראו בנים למקום'. שהיה יותר ראוי לומר 'חביבין ישראל שנקראו בנים למקום, שנאמר 'בנים אתם לה' אלוקים'. ועוד, שמלשון 'חיבה יתירה' משמע שבה להוסיף בו חיבה יתירה ממה שאמר קודם, ובמה ניכרת חיבה גדולה יותר על ידי הפסוק 'בנים אתם לה' אלוקים? עוד צריך להבין את הלשון

אלא גם קצת האמת שהיתה בתחילתם, גם היא היתה במטרה רעה. שהיתה כוונתם לומר, תראו בעצמכם שאין אפשרות להיכנס לארץ זו. שהרי הארץ כל כך טובה היא, פירותיה מתוקים וכל אשר בה נפלא מאוד, ואם כן שכני ארץ כנען, אותן אומות של גבורים וחזקים כדוגמת סיחון ועוג, כיצד זה אינם תוקפים וכובשים את הארץ הטובה הזו. אין זאת אלא מחמת כי 'אפס כי עז העם היושב בארץ', שהעם אשר בה כה עז הוא, עד שכל המלכים יחדיו אינם מסוגלים לכבוש אותם. כל זה היה חלק מדיבתם רעה על הארץ.

הארץ אשר עברנו בה לתור אתה

ארץ אכלת יושביה הוא (במדבר יג, לב)

פירעון על אתר

אמר הרה"ק רבי נחמן מברסלב זצ"ל (ליקוטי מוהר"ן קס"ב), כי תיבת 'אכלת' ראשי תיבות 'אתה תשלם לאיש כמעשהו' (תהלים קכ יא). כלומר, ארץ ישראל פורעת את החובות מיד. כדכתיב 'ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה' (דברים יא יא). וכשאין שומרים מצוות, אוכלת הארץ את יושביה, ואי אפשר לחיות בה כשמתנהגים שלא כהוגן.

מוֹכֵה הָאָרֶץ מֵאֵד מֵאֵד (במדבר יד, ו)

רגע טוב אחד

מצאנו במדרש (תנחומא ט, ג) כי אמר הקב"ה למשה רבינו לאמור לכלב, כי הנני מחזיק לו טובה על שאמר 'טובה הארץ מאוד מאוד'. כתב הרה"ק השפתי צדיק' זצ"ל (ס), הבה נתבונן בפלא שבדבר, וכי למשך כמה זמן השפיע הדיבור הזה. הלא מיד בפסוק שלאחרי, כבר מובא שרצו לרגום אותו באבנים. שהם קיבלו את דברי עשרת המרגלים, ולא את דבריו. אם כן על מה מגיע לו שכר, והרי לא פעל מאומה בדבריו. אלא, שעד שהם ענו את מה שענו, לרגע אחד זה כן עזר. גם על רגע זה מגיעה לו החזקת טובה. צא ולמד כמה יקר וחשוב אצל הקב"ה רגע טוב אחד של יהודי, אף אם אינו נשאר לעמוד בדרגתו זו, ואין לכך קיום והמשך.

ואתם אל תיראו את עם הארץ

כי לחמנו הם סר צלם מעליהם

וה' אתנו אל תיראם (במדבר יד, ט)

הדרכה לרב בישראל

כשנתכנה הגאון רבי נפתלי שורץ זצ"ל כרב במאד, מסר לו הגאון רבי יהודה מודרן זצ"ל [תלמיד החת"ס] הדרכה בלישנא דקרא. 'ואתם' הרבנים 'אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם', אין לכם לגור מעמי הארצות מחמת שהם מספקים לכם לחם ומזון, כי אף אם 'סר צלם מעליהם', אפילו אם יסירו צלם, צל הכסף, מעליכם ולא יחזיקו בידכם, מכל מקום 'וה' איתנו', ועל כן 'אל תיראום' (תפלי שבע רצון, ויגבר יסוף ג, ט).

במדבר הוה יתמו וישם ימתו (במדבר יד, לה)

מוות וחיים ביד הלשון

דרש הרה"ק רבי פנחס מקארץ זצ"ל (אמרי פנחס קכד), ראה והבט כי אותיות 'יתמו' ואותיות 'ימתו' שוות

ברכת מזל טוב
לידידנו הרה"ח ר' חנוך העניך ליפשיץ שליט"א, העומד לימינו בהפצת אור התורה לרגל נישואי בתו תח"י בשעט"מ
עב"ג החתן הכופלג משה אהרן ה"ו בן הרה"ח ר' זאב פדר שליט"א
יזכו לדורות ישרים מבורכים, ברוב שמחה ונחת, בברית גופא ונהורא מעליא
בהוקרה ובהערצה: מערכת 'אור חדש', בשם רבנן ותלמידיהן

נציבי מכון 'אור חדש'

אשר נשא לבם אותם להיות עמודי התווך ופטרוניו המכונים בהפצת סעיניות התורה והחסידות

אלה יעמדו על הברכה

הרב שלמה חנוך אברמצ'יק ומשפחתו שיחיו
פלעטבוש - ניו יורק

הרב נפתלי צבי אברמצ'יק ומשפחתו שיחיו
ליקוד - ניו גרזי

הרב אליעזר דוד איצקוביץ ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

הרב שלמה יוסף בידרמן ומשפחתו שיחיו
מנסי - ניו יורק

הרב ירמיה בראך ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

הרב חיים אברהם בראך ומשפחתו שיחיו
ליקוד - ניו גרזי

משפחת ברין הנכבדה שיחיו
ירושלים - ישראל

הרב ישראל שמעון בריקמן ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

הרב יהודה לייב אברהם גוטמן ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

הרב יוסף ברוך גליקסמן ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

הרב אברהם יעקב גרינשטיין ומשפחתו שיחיו
פלעטבוש - ניו יורק

הרב ידידיה גרינשטיין ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

הרב שלמה הלר ומשפחתו שיחיו
ליקוד - ניו גרזי

הרב שאול וואסערטרהיייל ומשפחתו שיחיו
סומס רבי - ניו גרזי

לע"נ הרה"ח ר' מאיר בן הרה"ח ר' שמחה יצחק וזיאנץ ז"ל
נלביע'ג' ב'סיון תשס"א

הרב מנדל טייטלבוים ומשפחתו שיחיו
לונדון - אנגליה

הרב חיים בער יוסטמן ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

הרב אהרן לב ומשפחתו שיחיו
ירושלים - ישראל

הרב יעקב יוסף לב ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

לע"נ הרה"ח ר' אפרים מנחם בן הרה"ח ר' אברהם יצחק לנדא ז"ל
נלביע'ג' כ"ו ב'סיון תש"פ

הרב יעקב זעליג לנדא ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

הרב חיים דוד מונדרוביץ ומשפחתו שיחיו
ליקוד - ניו גרזי

הרב דוד מרגליות ומשפחתו שיחיו
לונדון - אנגליה

הרב יעקב מאיר פיגא ומשפחתו שיחיו
ליקוד - ניו גרזי

הרב שלמה פעדער ומשפחתו שיחיו
וויליאמסבורג - ניו יורק

הרב מרדכי צבי קאהן ומשפחתו שיחיו
לונדון - אנגליה

הרב מרדכי יהודה הלוי קליין ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

הרב אברהם משה קראוס ומשפחתו שיחיו
לונדון - אנגליה

הרב יעקב קריימן ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

הרב יוסף שטרייכר ומשפחתו שיחיו
ברוקלין - ניו יורק

משפחת שקאף הנכבדה שיחיו
שקגו - אילינוי

הרב מאיר שרייבער ומשפחתו שיחיו
ציריך - שווייץ

עיצוב ועמוד: 217-130-0527

לפקח על שמירת השבת בכל מחנה ישראל. אך לא היו סתם כאלו התאבדים לתפוס על חטא ולעשות שפטים, שהשתוקקו הלוואי ונפגוש עבריינים מחללים שבת. אלא אדרבה, כיהודים כשרים ושלמים העדיפו שלא למצוא אף מחלל שבת, ונגד רצונם פגשו את המקושש כמצאיה הבאה בהיסח הדעת. וזהו שהדגישה התורה שלא הגיעו אליו אלא דרך מציאה.

וכבר אמר הגאון רבי חיים מבריסק זצ"ל (שיבולים והסגות, ח"ב עמ' קטז) כי הבדל גדול יש בין המקנא לדבר ה' באמת לבין קנאי פסול העושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפנס. ומשל אותם לבעלת הבית וחתול. שניהם רודפים אחר עכברים. אלא שבעלת הבית מעדיפה שלא יהיו כלל עכברים בביתה, ואילו החתול מייחל שיהיו גם יהיו ושיעלה בידו לתפוס אותם...

ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לזכרתם (במדבר טו, לח)

ציצית ומזוזה בדירתו

קיימא לן דלילה לאו זמן ציצית (פי' מנחות מג, ט"ז ע"פ א"ת י"א), ונחלקו הפוסקים אם נכון שלא לשכב עם ציצית, שלא תהייה המצוות בזויות עליו (פי' בי יומא א"ת כ"ג), אכן על פי שיטת האריז"ל (שער הכוונות, דרוש תפילת ערבית, דרוש א', בסופו: פירוש שער האליה ס"א) יש לישון דווקא עם ציצית. ראייה לדבר הביא האריז"ל מדוד המלך, שמצא עצמו במרחץ ללא שום מצוה ונתיירא על כך (מנחות מג), ואם בכל לילה לא היה לבוש בציצית הרי שבכל לילה הוא כך, ומה נתחדש לו עתה בבית המרחץ. אך ה'מגן אברהם' (א"ת כ"ג) דחה את ראייתו, לפי שהיה ישן בבית עם מזוזה והוזה שפיר מצוה. וכתב ה'נועם מגדים' (ד"ה דבר ט') להביא סמך לדברי האריז"ל, כי אין די במזוזה בפתח הבית, אלא בעינן נמי לציצית. שהרי בשבת נאמר (שמות לא טז) 'לעשות את השבת לזכרתם' ואיתא בזוהר הקדוש (ע"פ ח"ג פתח טמנ) כי יש לדורשו מלשון דירה, כאילו נאמר 'לזכרתם' [וביארנו לענין הוצאה מרשות לרשות].

והכי נמי ידרש הכא, 'ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לזכרתם', והיינו כי אף בלילה, כאשר האדם בביתו ומזוזה בפתחו, אף על פי כן צריך בעל הבית להיות בטלית מצויצית.

ולא תתורו אחרי לנבכם ואחרי עיניכם

(במדבר טו, ל"ט)

כמו 'ממור הארץ'

אל תהי חכם בעיניך

הרבה יש לתמוה מה בא רש"י ללמדנו בדיבור זה. ממה נפשך, מי שאינו מבין את פירוש התיבות 'ולא תתורו', הרי גם את התיבות 'מתור הארץ' לא הבין. ואילו מי שהבין את 'מתור הארץ', כבר הבין בוודאי גם את ה'ולא תתורו'. ויש לומר כי דבר גדול בא רש"י ללמדנו. כי יש לך אדם שמתקשה בהבנת איסור 'ולא תתורו', הוא אומר לנפשו, אני מכיר את עצמי, והנני חזק דיי שאף אם אביט במקום שאינו ראוי לא אבוא לידי חטא. לכן אומרים לו 'כמו מתור הארץ'. הבט נא אל ראש הפרשה, וראה מה היה בסופם של המרגלים. שהיו גם הם היו אנשים כשרים שאינם חוששים שייכשלו בחטא, וצא ולמד מה ראו על ככה ומה הגיע אליהם.

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' דוד טודרוס ז"ל בן הרה"ח ר' נפתלי צבי צינץ ז"ל נלביע'ג' בתמוז תש"ס הונצח ע"י חתנו הנכבד הרה"ח ר' שלמה חנוך אברמצ'יק שליט"א מפרנסי המכון ותומכיו

הנה. ו'יתמו' הוא לשון שלמות, כמו 'תם'. ואמר קרא כי 'במדבר הזה', היינו בְּמִדְבָּר הזה, בכח הדיבור שנמסר בידי כל אדם, יש בו מוות וחיים. שעל ידי תנועה קלה של הלשון יכול לקנות עולמו בדיבורים טובים, ומאידך יכול לאבדו חלילה בדיבורים שאינם הגונים.

וַיִּשְׁכְּמוּ בַבֶּקֶר וַיַּעֲלוּ אֶל רֹאשׁ הָהָר לְאֹמֶר הִנֵּנוּ וַעֲלִינוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר ה' בִּי חֲטֵאנוּ. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לָּמָּה זֶה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת פִּי ה' (במדבר יד, מ-מא)

השאלה מיותרת

מובא (ט"ז טז) [ריטשון]: ט: ושה' בשם ה'חידושי הרי"מ' זצ"ל שהגיד על מה שאמרו חז"ל (ע"ז לו: פסוקים כ"ג) 'הבועל ארמית, קנאין פוגעין בו', אך 'הבא לימלך, אין מורין לו', ואינו אלא אם פעל כן מעצמו. ולכאורה, היכן מצינו שתהא כך ההלכה ואף על פי כן אינה מסורה לכל. וביארו שזו גופה ההלכה, כי כל מהותה של הלכה זו אינה אלא קנאות, שכשרואה את העבירה הוא מזדעזע עד עומק נפשו ומוכרח לפעול, ועל כן עבור אדם כזה מותר לו לפגוע בבעל העבירה. אבל אם יש לו עוד פנאי וסבלנות לבוא לשאול שאלה, אות הוא שאין קנאת ה' בוערת בו בתכלית, לכן אינו רשאי להרוג ללא דין ומשפט.

יתכן שגם כאן זו הכוונה. אילו היו שבים בתשובה באמת עד דכדוכה של נפש, היו ממהרים ומעפילים על ראש ההר בלא לדבר שום דיבור נוסף. אבל מאחר שבאו לשמוע עצתו של משה בדבר, ואמרו לפניו הצעתם 'הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' כי חטאנו', הרי שאין בוער בקרבם הרצון לתשובת המשקל בשלמות, ומשכך 'ויאמר משה למה זה אתם עוברים את פי ה', והיא לא תצלח'.

מראשית ערסתיכם תתנו לה' תרומה

(במדבר טו, כא)

תחילת הקדושה

פירש הרה"ק ה'חסד לאברהם' מראדומסק זצ"ל (ס"ה וי"ט), הבא לעבוד את עבודת ה', מראשית, כצעד ראשון, 'עריסותיכם תתנו לה' תרומה'. יקדש עצמו ב'עריסותיכם', היינו ענייני משכבו, להתרומם לה' על ידי פרישות מענייני העולם הגשמי.

וימצאו איש... ויקריבו אתו

המצאים אתו (במדבר טו, לב-לג)

בעלת הבית והחתול

מהי לשון המציאה שנשנתה כאן פעמיים, שאחר שאמרו 'וימצאו', יודעים אנו כי 'ויקריבו אותו' קאי על אותם המוצאים אותו.

ויתכן בדרך צחות, כי יש אנשים העומדים וממתנינים במשאלה פנימית מתי יבוא לידם אדם שמחלל שבת ואוכל לכולתו ב'חצי זעמי', אשליך אבנים, ואקרא אחריי בגרון, כשופר ארים קולי למחות בו. ואמרו כאן חז"ל (ספ"ק פס"ק) ש'משה רבינו העמיד משמרות שומרים שהופקדו

• זמני השיעורים והדרשות בימות החול ובשבתות בביהמ"ד 'ארי שבחבורה', ארגמן 4 ירושלים •

מנחה ע"ש: 10 דק' לאחר זמן הרה"ג
בין קבלת שבת לתפילת ערבית
דרשה סעיניו הפרשה ודברי התעודות

© כל הזכויות שמורות למכון 'אור חדש' ירושלים. לקבלת הגיונות, הערות, תרומות והצעות ניתן לפנות בכתובת דוא"ל: shiurey.r.d@gmail.com

ניתן לשמוע את שיעורי סודנו הרב שליט"א בטלפון: 073-321-073

ובאדי"ח בטלפון: 1917-456-8021

* פטירה חי
2-2 שיעורי וידעושי אדישי
2-2 שפת אשת אדישי
1-1 דף חובבי כפלי לח"ק
1-1 דרשות בלח"ק